

İmanı Bozan Ve Ona Aykırı Olan Şeyler

– Polat Akyol · 24 Mart 2020

İMÂNİ BOZAN VE ONA AYKIRI OLAN ŞEYLER

(DEVAMI)

Mukaddime: Rahmân ve Rahîm olan Allâh'ü Teâlâ'nın Adıyla...

Hamd, Allâh'a mahsustur. O'na hamd eder, O'ndan yardım ve mağfret dileriz. Nefslerimizin şerrinden ve amellerimizin kötülüğünden O'na sığınırız. O'nun hidâyete erdirdiğini hiç kimse saptıramaz, saptırdığını ise hiç kimse hidâyete erdiremez. Şehâdet ederim ki, Allâh'tan başka ibâdete lâyık hiçbir ilâh yoktur. Ve yine şehâdet ederim ki, Muhammed aleyhisselâm O'nun kulu ve Rasûlü'dür...

Bundan sonra:

6. Allâh'ü Teâlâ'dan başkasına dua ve tevekkül etmek, O'ndan başkasına sığınmak ve O'ndan başkasından yardım ve hidâyet dilemek:Kişiyi îmânsız kılan şeylerin en önemlilerinden altıncısı, Allâh'ü Teâlâ'dan başkasına dua ve tevekkül etmek, O'ndan başkasına sığınmak ve O'ndan başkasından yardım ve hidâyet dilemektir. Bu hükme, ister ölü isterse de diri olsun sâilhlere dua edenler, yalnız Allâh'ın güç yetirebileceği hususlarda onlardan yardım talep edenler, onlara tevekkül edenler, onlara sığınanlar ve hidâyet isteyenler öncelikli olarak dâhildir. Allâh Subhânehu ve Teâlâ, şöyle buyurmaktadır: “Eğer Allâh Teâlâ sana bir zarar dokundurursa artık O'ndan başka onu bir açacak yoktur. Ve eğer sana bir hayır dilerse artık O'nun fazlını reddedecek de yoktur. Bunu kullarından dilediğine eriştirir. O bağışlayandır, rahmet edendir.” (Yunus: 10/107)

“İyi bilin ki, halis (katışksız) din yalnız Allâh'ındır. O'nu bırakıp da başka velîler edinenler: ‘Biz onlara sadece, bizi Allâh'a daha çok yaklaştırsınlar diye ibâdet ediyoruz’ diyorlar. Şüphesiz Allâh, ayrılığa düştükleri şeyler konusunda aralarında hüküm verecektir. Şüphesiz Allâh, yalancı ve kâfir olanları doğru yola iletmez.” (Zümer: 39/3)

İmâm İbn Kesîr rahîmehullâh âyet-i kerîmenin tefsîrinde şöyle demiştir: “Katâde, ‘İyi bilin ki, halis (katışksız) din yalnız Allâh'ındır’ âyeti hakkında şöyle demiştir: ‘Bu lâ ilâhe illallâh kelime-i tevhîdidir.’ Allâh'ü Teâlâ, müşriklerin ‘Biz onlara sadece, bizi Allâh'a daha çok yaklaştırsınlar diye ibâdet ediyoruz’ demelerinden haber veriyor. Yani olanları putlara tapmaya özendiren şey şudur: Onlar putlar edindiler; bunları da kendi iddialarına göre Allâh'a yakın melekler suretinde yaptılar. O suretlere ibâdetleri meleklerle ibâdet yerine koydular. Allâh katında kendilerine şefaât ve yardım etsinler, dünya zorluklarında kendilerine kolaylıklar sağlasınlar. Ahirette ise bunu inkâr edeceklerdir...” [İbn Kesîr, Tefsîru'l-Kur'âni'l-Azîm: 7/74.]

İmâm İbn Kesîr rahîmehullâh'ın “Allâh katında kendilerine şefaât ve yardım etsinler, dünya zorluklarında kendilerine kolaylıklar sağlasınlar” sözü, dünün müşriklerinin düşünce tarzlarını ve inanç sistemlerini ifâde etmektedir. Aynı düşünce ve inanç sistemi maalesef zamanımızın tarikatçı müşriklerinde de bulunmaktadır. Onlarda selefleri gibi Allâh'ın katında ve dünyâ hayatında kendilerine fayda

vereceklerine inandıkları putlara, sâlihler ya da kabirlere ibâdet etmekte. Onlara sığınmakta, onlardan istemekte, onlara dua ve tevekkül etmekte, onlar için kurban kesmekte ve adak adamaktalar... Bilinmelidir ki, böyle yapan kimseler câhil dahi olsalar, İslâm Dîni'nden çıkarak mürted olurlar, tevbe edip tekrar İslâm'a dönmedikleri halde ölürlerse ebedî olarak cehenneme kalırlar. Abdullâh bin Mes'ud radiyallâhu anh'dan rivâyet edildiğine göre, Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur: "Her kim Allâh'ın yanı sıra bir nidde dua edip yalvarır bir halde ölürse, cehenneme girer." [(SAHÎH HADÎS:) Buhârî (4497); Müslim (150)...]

Şeyhu'l-İslâm İbn Teymiyye rahîmehullâh şöyle demiştir: "Her kim melek ve nebîleri dua edilen araçlar kılar, onlara tevekkül ederse, menfaatlerin celbini ve zararların giderilmesini onlardan isterse, meselâ: Günâhların bağışlanmasını, kalblerin hidâyete ermesini, zorlukların giderilmesini ve ihtiyaçların yerine getirilmesini onlardan beklerse, Müslümanların icmâsıyla o kâfırdır." [İbn Teymiyye, Mecmuu'l-Fetava: 1/124.]

Allâh Subhânehu ve Teâlâ, başka bir âyet-i kerîmesinde şöyle buyurmaktadır:

"De ki: O'nun dışında (ilâh olarak) öne sürdüğünüzü çağırın, onlar sizden ne zararı uzaklaştırabilirler, ne de (onu yararınıza) dönüştürebilirler. O yakarıp durdukları da Rabblerine yaklaşmak için vesile ararlar. O'nun rahmetini umar ve azâbından korkarlar. Zîrâ Rabbinin azabı gerçekten korkulmaya değerdir." (İsrâ: 17/56-57)

Şeyh Abdurrahman bin Hasan rahîmehullâh şöyle demiştir: "Âyeti tefsîr eden imâmın amacı, âyetin kapsamından olan herhangi bir şey üzerinde özelleştirme yapmak değildir. Çünkü bu âyet, Allâh'u Teâlâ'dan başkasını dua ile çağırınların ve kendilerine dua edilenlerin tümünü kapsar. Âyet bu anlamda geneldir. Çünkü dua yoluyla kendisinden bir şeyler istenen ve kendisine dua edilen kimseler de Allâh'a vesile aramakta, O'nun rahmetini ümit etmekte ve azabından korkmaktadırlar. Bu anlamda âyet, nebîlerden, sâlihlerden ya da bir başkasından ister 'imdat' ifâdesiyle ister başka bir ifâde ile bir şeyler bekleyen ve isteyenlerin tümünü, ölüleri, gâibleri vb. olanların hepsini kapsar. Melek ve cinlere dua ederek onlardan bir şeyler beklemek de bu kapsamdadır. Bu âyette Allâh'u Teâlâ, onlara yalvarıp yakarmaktan şiddetle sakındırmaktadır. Çünkü bunlar kendilerine dua ile istimdat edenlerden herhangi bir zararı kaldırma veya onlara herhangi bir fayda sağlama gücüne sâhib değillerdir. Onların insânlara isâbet eden musibetlerin hiçbirisini ortadan kaldıracak imkânları olmadığı gibi, insânların hal ve durumlarını bir başka hal ve durumla da değiştiremezler. Bu bakımdan âyette geçen تحويلا kelimesi belirsizlik ifâdesi ile gelmiştir. Arab dili kurallarına göre buna 'nekra (yani J'sız) denir. Kim sâlihlerden, nebîlerden ya da bunlardan başkalarından, herhangi bir ölü veya yanında olmayan, uzakta ve sesini işitemeyecek konumda olan bir kişiden kendisine yardım etmesini isterse, bu şekilde onları dua ile çağırırsa veya meleklerle bu anlamda da dua ederse, o kişi sadece Allâh'a ait olan bir özellik ve yetkiyi Allâh'u Teâlâ'dan istemesi gereken bir şeyi Allâh'tan başkalarından istediği için Allâh'u Teâlâ'ya şirk koşmuş ve müşrik olmuştur.

Bu âyet, Allâh'u Teâlâ'dan başkalarına dua ettiği ve yalvarıp yakardığı halde: 'Ben Allâh'a şirk koşmuyorum. Çünkü şirk koşmak putlara tapmaktır' diyen ve şirki sadece putlara tapmak olarak algılayan câhillere açık bir reddiye olma özelliği taşımaktadır. Mü'minler Allâh'u Teâlâ'dan başka hiç bir kimseden ümit var olmazlar ve sadece Allâh'tan korkarlar. İşte tevhîd dini budur. Tevhîd inancı bağlılarını

şirkten şiddetle sakındırmaktadır. Mü'minlerin sadece Allâh'ın rahmet ve merhametini beklemeleri, bu noktada aşırı istekli bulunmaları, bununla birlikte Allâh'ın azabına müstahak olacak amellerden de uzak durmaları gerekmektedir.

Allâh'u Teâlâ'dan başkalarını Allâh ile kendisi arasında aracı kılan kimselerin durumları farklıdır. Çünkü o müşrikler sadece Allâh'tan istemeleri gereken şeyleri Allâh'tan başkalarından istiyorlar ve sadece Allâh'a yapılması gereken duayı Allâh'tan başkalarına yapıyorlar. Böylece açık bir şirk içine düşmüş oluyorlar. Oysa onlar şirkten sakındırmışlardı.”[Abdurrahman bin Hasan, Fethu'l-Mecid: 104.]

İfâde edildiği üzere Allâh'u Teâlâ'dan başkasına dua ve tevekkül etmek, O'ndan başkasına sığınmak ve O'ndan başkasından yardım ve hidâyet dilemek... kişiyi dînden çıkararak büyük küfürdür. Allâh bizleri korusun böyle herhangi bir amelin sâhibi kâfir olur. Bunları yaparken “ben bunlara ibâdet etmiyorum” gibi geçersiz bir niyet içerisinde bulunmak sâhibini kâfir olmaktan kurtarmaz. Tevbe edip tekrar dîne dönmediği sürece lâ ilâhe illallâh kelime-i tevhîd'i kendisine fayda vermez.

7. Allâh'u Teâlâ'nın dîninden yüz çevirmek, onu öğrenmemek ve onunla amel etmemek:Kişiyi îmânsız kılan şeylerin en önemlilerinden yedincisi, Allâh'u Teâlâ'nın dîninden yüz çevirmek, onu öğrenmemek ve onunla amel etmemektir. Bu hükme İslâm Dîni'ni duyup da ondan yüz çevirmiş aslı kâfirler dâhil olduğu gibi, İslâm'ı kabul iddiasıyla birlikte dînin aslından olan mes'eleleri öğrenmeyen ve dînin gereğince amel etmeyen kimseler de öncelikli olarak dâhilidir. Allâh Subhânehu ve Teâlâ, şöyle buyurmaktadır:

“Kendisine Rabbinin âyetleri hatırlatıldıktan sonra ondan yüz çevirenden daha zâlim kim olabilir? Muhakkak ki biz, suçlulardan intikam alıcıyız.” (Secde: 32/22)

İmâm İbn Kesîr rahîmehullâh âyet-i kerîminin tefsîrinde şöyle demiştir: “Allâh'ın kendisine âyetlerini hatırlattığı, beyân ve izah ettiği halde arkasından onu terk eden ondan yüz çeviren, onun unuttuğu ve hiç tanımamış gibi davranandan daha zâlim kimse yoktur. Katade şöyle demiştir: Sakın Allâh'ın zikrinden yüz çevirmeyin, Allâh'ın zikrinden yüz çevirmekten sakının. Her kim Allâh'ın zikrinden yüz çevirmişse en büyük aldanma ile aldanmış, en şiddetli darlığa düşmüş ve en büyük günâhı işlemiş olur.” [İbn Kesîr, Tefsîru'l-Kur'âni'l-Azîm: 6/330.]

İmâm İbn Kayyim rahîmehullâh ise şöyle demiştir: “Azaba müstahak olmanın iki sebebi vardır. Bunlardan birincisi: Gelen delîlden yüz çevirmek, onu irâde edip aramamak ve onun gereklerini yerine getirmemektir. İkincisi ise: Onun gereklerini yerine getirmeyi irâde etmemek ve kâim olduktan sonra ona karşı çıkıp inat etmektir. Bunlardan birincisi; yüz çevirme küfrü; ikincisi ise, inat küfrüdür.” [İbn Kayyim, Tarîku'l-Hicreteyn: 414.]

Allâh Subhânehu ve Teâlâ, başka bir âyet-i kerîmesinde şöyle buyurmaktadır:

“Kâfir olanlara gelince, onlar uyarıldıkları şeylerden yüz çevirmektedirler.” (Ahkâf: 46/3)

Allâh Subhânehu ve Teâlâ, âyet-i kerîmesinde kâfirlerin uyarıldıkları şeylerden yüz çevirdiklerini beyân etmektedir. Zîrâ tevhîdin hak ve hakikatlerinden yüz çevirmek, küfür ehlinin ortak özelliklerinden biridir. Onlar, davet edildikleri hak ve hakikatleri kibirlenerek beğenmezler ve uyarıldıkları şeyleri ise küçümseyerek önemsemezler. Bu sebeble dîni, ne öğrenirler ne de onunla amel ederler. Böyle kimselerin Allâh'a karşı bahaneleri yoktur. Nitekim İmâm Şâfi rahîmehullâh şöyle demiştir: “Eğer câhil, cehâletinden dolayı mazur olsaydı, cehâlet ilimden daha hayırlı olurdu. Çünkü kuldun sorumluluk yükünü kaldıracak, kalbini çeşitli sıkıntılara girmekten müsterih tutacaktır. Tebliğin ulaşmasından ve

öğrenme imkânından sonra, kulun şer'î hükmün câhili olması onun için bir delil olamaz." [Zerkeşî, el-Mensur fî'l-Kavâid: 2/17.]

İmâm Suyûtî rahîmehullâh hiç kimsenin cehâletiyle mazur olamayacağı şeylerden bahsederken şöyle demiştir: "Hiçbir kimsenin cehaletiyle mazur olmayacağı mes'elelere gelince: Bu, şer'î hükümleri ve tevhîdin delîllerini içeren nasslar arasında, zihinlerin mânânlarını hemen kavradığı lafızlar, yine Allâh'u Teâlâ'nın kişinin maksadının ne olduğu bilinen apaçık tekbir mânâyâ delâlet eden her lafızdır. Bu kısmın yorumu karmaşık değildir. Zîrâ herkes Allâh'u Teâlâ'nın "Bil ki! Allâh'tan başka hiçbir ilâh yoktur" (Muhammed: 47/19) buyruğundan tevhîdin mânâsını ve ilâhlıkta O'nun bir şeriki olmadığını idrak edebilir. 'لا - lâ'nın lügatte nefiy için konulduğunu, 'إِلَ - illâ'nın ise isbât için olduğunu ve bu kelimenin hasrı ifâde ettiğini bilmesede de bunu anlayabilir. Yine herkes zorunlu olarak 'namaz kılın', 'zekât verin' ve benzeri ifâdelerdeki bu emirlerin vâciblik ifâde ettiğini bilir. Bunu 'افعل - if'al' sigasının vâciblik ifâde ettiğini bilmesede de anlayabilir. Bu türden lâfızların mânânlarını bilmediğini iddia eden hiçbir kimse mazur olmaz. Çünkü bunlar zorunlu olarak herkes tarafından bilinmektedir." [Suyûtî, el-İtkân: 4/217-218.]

Şeyhu'l-İslâm İbn Teymiyye rahîmehullâh ise İslâm oldukları söyleyen fakat amelden yüzçeviren kimseler hakkında şöyle demiştir: "Mâlik der ki: Arkadaşlarımdan bazılarıyla Ata bin Rebah'ın yanına vardım. Bizim bir ihtiyacımız var, sizinle yalnız konuşabilir miyiz, dedim. O da bunu yaptı... Ona şöyle dedim: Bu (Mürchie) gibi kimseler derler ki: Biz namazın farz olduğunu ikrar ederiz, ama kılmayız. İçkinin haram olduğuna inanırız fakat içeriz. Annelerle evlenmek haramdır. Lakin biz evleniriz. Bunu anlatınca elini elimden çekti ve şöyle dedi: Kim bunu yaparsa kâfirdir... [Mecmû'u'l-Fetâvâ: 7/204-205.]

Ahmed bin Hanbel şöyle demiştir: Humeydî şöyle dedi: Bazı kimselerin 'kim namazı, zekâtı, orucu ve haccı kabul eder, fakat ölünceye kadar bunlardan hiçbir şey yapmasa, ölünceye kadar arkasını kibleye dönerek namaz kılsa, o kişi mü'mindir. Yeter ki, onun bunları terketmekle birlikte bunlara îmân ettiği ve bunları inkâr etmediği bilinsin. Farzları ve kibleye doğru dönmenin gereğini kabul etsin' dedikleri anlatıldı. Ben ise şöyle dedim: Bu apaçık bir küfürdür. Allâh'ın Kitâb'ına, Rasûlü'nün Sünneti'ne ve İslâm âlimlerine de aykırı düşmektedir. Allâh'u Teâlâ ise: 'Oysa onlar, dîni yalnızca O'na hâlis kılarak Allâh'a ibâdet etmekten başkasıyla emrolunmadılar' (Beyyine: 98/5) buyurmaktadır.

el-Hanbel der ki: Ben Ebû Abdullâh Ahmed bin Hanbel'in şöyle dediğini duydum: Her kim bunu söylerse, Allâh'ı inkâr etmiş ve emrini reddetmiş olur. Ayrıca Allâh'ın Rasûlü'nün Allâh'tan getirdiğini de reddetmiş olur." [Mecmû'u'l-Fetâvâ: 7/209.]

İfâde edildiği üzere dîninden yüz çevirmek, onu öğrenmemek ve onunla amel etmemek... kişiyi dînden çıkararak büyük küfürdür. Allâh bizleri korusun böyle herhangi bir amelin sâhibi kâfir olur. Bunları yaparken "ben de Allâh'a inanıyorum fakat iş güç derken..." gibi geçersiz bir savunma içerisinde bulunmak sâhibini kâfir olmaktan kurtarmaz. Tevbe edip tekrar dîne dönmediği sürece lâ ilâhe illallâh kelime-i tevhîd'i kendisine fayda vermez.

8. Kâfirlere şer'î olarak itaat etmek: Kişiyi îmânsız kılan şeylerin en önemlilerinden sekizincisi, kâfirlere şer'î olarak itaat etmektir. Bu hükme, Allâh'ın yasaklarını serbest, serbestlerini ise yasak kılanları ve kanunları benimsemek, bunlara itaati gerekli görmek ve de kâfirlere küfrü gerektiren hususlarda itaat etmek öncelikli olarak dâhildir. Tâğûtların faizi serbest, kısas cezalarını ise yasaklayan kanunlarını

benimsemek, onların demokratik seçimlerinde oy kullanmayı ve yaşı gelen erkeğin ise askere alınmasını gerekli kılan kanunlarına itaat etmek... bunun zamanımız itibariyle çokça karşılaşılan misâllerinden bazılarıdır.

Allâh Subhânehu ve Teâlâ, şöyle buyurmaktadır:

“De ki: Allâh katında, kesinleşmiş bir cezâ olarak bundan daha kötüsünü size haber vereyim mi? Allâh’ın kendisine lanet ettiği, ona karşı gazâblandığı ve onlardan maymunlar ve domuzlar kıldığı ile tâğûta ibâdet edenler; işte bunlar, yerleri daha kötü ve dümdüz yoldan daha çok sapanlardır.” (Mâide: 5/60) Âyetteki “Tâğûta ibâdet edenler” buyruğundan kasıt, tâğûta şer’î olarak itaat edenlerdir. İmâm Cevherî rahîmehullâh, şöyle demiştir: “İbâdet, itaat etmektir. Kulluğun aslı, itaat ve boyun eğmektir.” [es-Sihâh: “A-b-d” Maddesi.] Zîrâ tâğûta ibâdet edenler dâhil hiçbir kimse, Allâh’tan başkası için namaz kılmaz, oruç tutmaz ve hacetmez. Ancak Allâh’ın kanun ve yasalarına aykırı olan mes’elelerde tâğûta itaati gerekli görenler ve tâğûtun kanun ve yasalarını benimseyerek bunlara itaat edenler, tâğûta ibâdet etmiş, Allâh’a küfretmişlerdir. İmâm İbn Kayyim rahîmehullâh, şöyle demiştir: “İnsânların tâğûtu, Allâh ve Rasûlü’nün kanunlarıyla hükmetmeyen, Allâh’tan başka kendisine muhâkeme olunan, ibâdet edilen ve Allâh’ın emrine dayanmaksızın, Allâh’a itaat etmeksizin kendisine tâbi olunanlardır. Bunları düşünür ve insânların durumlarına bakarsan, insânların çoğunun Allâh’a değil, tâğûtlara ibâdet ettiğini, Allâh ve Rasûlü’nün hükümlerine değil, tâğûtların hükümlerine muhâkeme olduklarını, Allâh ve Rasûlü’ne değil, tâğûta itaat edip tâbi olduklarını görürsün.” [İbn Kayyim, İlâmu’l-Muvakkîn: 1/40.]

Allâh Subhânehu ve Teâlâ, diğer bir âyet-i kerîmesinde şöyle buyurmaktadır:

“Eğer Onlara itaat ederseniz şüphesiz siz de müşrik olursunuz.” (Enâm: 6/121)

İmâm İbn Kesîr rahîmehullâh, bu âyet-i kerîmeyi zikrettikten sonra şöyle demiştir: “Yani Allâh’ın emrinden ve şeriatından başkasının dediğine sapsarsanız başkasını onun önüne geçirirseniz işte bu şirktir.” [İbn Kesîr, Tefsîru’l-Kur’ânî’l-Azîm: 3/295.]

Şeyhu’l-İslâm İbn Teymiyye rahîmehullâh şöyle demiştir: “Bir kimse, Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem’den başka herhangi bir kimseye, o kimse Allâh’u Teâlâ ve Rasûlü’nün emrine muhalefet etse bile, her verdiği emir veya yasak konusunda itaatın gerekli olduğunu söylerse, o kimseyi Allâh’u Teâlâ’ya denk kılmış olur. Bu yaptığı ile aynı, Hıristiyanların Mesih’e yaptıklarını yapmış olur. Böyle bir amel ise sâhibini şirke sokar.” [İbn Teymiyye, Mecmûu’l-Fetâvâ: 10/267.]

Şeyh Şankîti ise şöyle demiştir: “Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem’in getirdiği dîn ve şeriatın başkasına tâbi olan kişi, kendisini İslâm Milleti’nden çıkararak açık bir küfür işlemiştir. İşte bu hüküm, Kur’ân’ın doğru yola ileten hükümlerindedir...[Şankîti, Edvâu’l-Beyân: 3/40.] Kim, Allâh’ın hükümlerine muhâlif hüküm koyan kişilere itaat ederse, şüphesiz itaat ettiği kişiyi Allâh’a eş koşmuş olur.” [Şankîti, Edvâu’l-Beyân: 7/56.]

Allâh Subhânehu ve Teâlâ, başka bir âyet-i kerîmesinde şöyle buyurmaktadır:

“Ey îmân edenler! Kâfir olanlara itaat ederseniz, sizi gerisin geriye çevirirler de büsbütün hüsrâna uğrayanlardan olursunuz.” (Âli İmrân: 3/149)

Şeyh Şankîti bu âyet-i kerîmeyi zikrettikten sonra şöyle demiştir: “Bu âyet, yaratıcı olan Allâh’u Teâlâ tarafından gökten inen bir hükümdür. Bu hüküm şöyledir: Rahmân’ın kanunlarına ve şeriatına muhâlif şeytânın hükümlerine tâbi olan kişi, Allâh’a eş koşmuş ve müşrik olmuştur. [Şankîti, Edvâu’l-Beyân:

7/54.] Âdemoğullarının en şerefli olan Muhammed sallallâhu aleyhi ve sellem'e gelen şeriatı bırakıp başka kanunlara itaat edenin itaati, İslâm Milletinden (Dîni'nden) çıkarıcı bir küfürdür. [Şankîti, Edvâu'l-Beyân: 3/40.] Kim, Allâh'ın hükümlerine muhâlif hüküm koyan kişilere itaat ederse, şüphesiz itaat ettiği kişiyi Allâh'a eş koşmuş olur." [Şankîti, Edvâu'l-Beyân: 7/56.]

Şeyh Abdurrahmân bin Hasen rahîmehullâh, şöyle demiştir: "İnsânların Allâh'u Teâlâ'dan başka taptıkları tüm şeyler onların rabbi ve ma'bûdudur. Allâh'u Teâlâ'ya ve yasalarına rağmen, kendisine itaat olunan her varlık puttur, tâğûttur. Her kim, Allâh'ın şeriat olarak indirdiğinin ve Rasûlü'nün gösterdiğinin dışında bir kimseye mutlak olarak itaat ve tâbi olursa, o, itaat eden ve tâbi olan kişinin rabbi ve ma'bûdu olmuş olur.

Yasama konusunda Allâh'u Teâlâ'dan başkalarına itaat edilmesi, Allâh'u Teâlâ'dan başkasına ibâdet olarak kabul edilmiş, kendilerine itaat edilen kimselerin de rabb edinilmiş olacağı açıklanmıştır. Ne acıdır ki, bu ümmet içerisinde de böyleleri vardır. Bu en büyük şirk olup, tevhîdle çelişmektedir ve 'lâ ilâhe illallâh' kelimesinin içeriğine terstir." [Abdurrahmân bin Hasen, Fethu'l-Mecîd: 106.]

İfâde edildiği üzere kâfirlere şer'î olarak itaat etmek kişiyi dînden çıkararak büyük küfürdür. Allâh bizleri korusun böyle herhangi bir amelin sâhibi kâfir olur. Bunları yaparken "ben küfre girmeye niyet etmedim" gibi geçersiz bir savunma ve niyet içerisinde bulunmak sâhibini kâfir olmaktan kurtarmaz. Tevbe edip tekrar dîne dönmediği sürece lâ ilâhe illallâh kelime-i tevhîd'i kendisine fayda vermez.

9. Küfür olan inanışlardan, sözlerden ve fiillerden râzı olmak:Kişiyi îmânsız kılan şeylerin en önemlilerinden dokuzuncusu, küfür olan inanışlardan, sözlerden ve fiillerden râzı olmaktır. Bir kimsenin bir şeyden razı olması, o şeyi sevmesi yahut benimsemesiyle, emretmesi yahut istemesiyle, hoş görmesi yahut tavsiye etmesiyle veya hiçbir şekilde itiraz etmemesiyle bilinir. Kısacası kabulü ifâde eden tüm şeyler, râzı olmanın bir göstergesidir. Bu hükme, Allâh'u Teâlâ'nın dîniyle alay edenlerden, O'nun âyetlerini küçümseyenlerden ve O'nun indirdiği hükümlere muhâlif hükümler koyanlardan ve yaptıkları bu işlerden râzı olmak öncelikli olarak dâhildir. Allâh Subhânehu ve Teâlâ, şöyle buyurmaktadır: "O (Allâh Azze ve Celle), size Kitâb'ta: 'Allâh'ın âyetlerinin inkâr edildiğini ve onlarla alay edildiğini işittiğinizde, onlar bir başka söze dalıp geçinceye kadar, onlarla oturmayın. Yoksa siz de kesinlikle onlar gibi olursunuz' diye (açık hükmünü) indirdi. Muhakkak ki Allâh, münafıkların ve kâfirlere tümünü cehennemde toplayacaktır." (Nisâ: 4/140)

İmâm Kurtubî rahîmehullâh âyet-i kerîmenin tefsîrinde şöyle demiştir: "Allâh'u Teâlâ'nın 'onlar bir başka söze dalıp geçinceye kadar, onlarla oturmayın' yani küfür ve inkârdan başka bir söz söyleyinceye kadar onlarla birlikte oturmayın demektir. 'Yoksa siz de kesinlikle onlar gibi (kâfir) olursunuz' İşte bu buyruğu ise münkeri açığa vurdukları takdirde masiyet işleyenlerden uzak durmanın farz olduğuna delalet eder. Çünkü onlardan uzak durmayan bir kimse, onların fiillerine râzı olmuş olur. Küfre rıza ise küfürdür. Nitekim Allâh'u Teâlâ: 'Kesinlikle onlar gibi olursunuz' diye buyurmaktadır. Buna göre masiyetin işlendiği bir mecliste oturup da onlara karşı tepki göstermeyen herkes, günâhta onlarla beraber eşit olur. Masiyet sözünü söyleyip bunun gereğince de amel ettiklerinde onlara tepki göstermesi icab eder. Eğer onlara tepki gösterme gücünü bulamıyorsa, bu âyet-i kerîmenin tehdit ettiği kimselerden olmamak için yanlarından kalkıp gitmesi gerekir." [Kurtubî, el-Camiu li Ahkâmi'l-Kur'ân: 5/417-8.]

İmâm Ebû Hayyân rahîmehullâh ise şöyle demiştir: "Allâh'u Teâlâ âyette: 'Kesinlikle onlar gibi

olursunuz' diye hükmetti. Çünkü onlar, reddetmeye güçleri yettiği halde, Allâh'ın âyetlerini inkâr ve onlarla alay eden kişilerle birlikte oturuyorlardı. Onlar küfür hususunda, Allâh'ın âyetlerini inkâr ve onlarla alay edenler gibidirler. Zîrâ onlar, -bu halleriyle- küfürden râzî olmaktadır. Küfre rızâ ise küfürdür." [Ebû Hayyân, Bahru'l-Muhît: 4/103.]

Şeyh Süleymân bin Abdullâh rahîmehullâh şöyle demiştir: "Âyet, ikrâh altında olmadığı halde, Allâh'u Teâlâ'nın âyetleri ile alay eden ve bu âyetleri inkâr eden kişiler ile birlikte onların bu sözlerine karşı çıkmadan oturan ve başka bir konuşmaya geçinceye kadar onlarla ilgisini kesmeyen kişinin, bizzat küfür olan bir işi işlemese de kâfir olacağını belirtmektedir." [ed-Dureru's-Seniyye fi'l-Ecvibeti'n-Necdiyye: 8/163.]

Ehl-i Sünnet âlimlerinin bu konu da belirlediği kaideler şöyledir:

"Küfre rızâ küfürdür." [Nevevî, Ravzatu't-Tâlibin: 10/65; Münâvî, Feyzu'l-Kadîr: 4/499.]

"Kim küfre râzî olursa, o kâfirdir." [Vahidî, el-Vâsıd: 2/129; er-Râzî, Mefâtihu'l-Gayb: 11/247.]

İmâm Cessas rahîmehullâh şöyle demiştir: "Küfre râzî olmak ve Allâh'ın âyetleriyle alay etmek küfürdür." [Cessas, Ahkâmu'l-Kur'ân: 3/278.]

Molla Alîyyu'l-Kârî rahîmehullâh, şöyle demiştir: "Kişinin kendi küfrüne râzî olması küfürdür. Başkasının küfrüne râzî olması da yine küfürdür. [Aliyyu'l-Kârî, Şerhu Fıkhı'l-Ekber: 460.]

Bir kimse, bir kimseye (küfrü gerektiren bir şeyle) kâfir olmayı emretse yahut böyle bir emri vermeyi azmetse, küfre râzî olmak küfür olduğu için ister kendi küfrü sebebiyle olsun, ister başkasının kâfir olmasına sebep olması dolayısıyla olsun, böyle bir kimse kâfir olur..." [Aliyyu'l-Kârî, Şerhu Fıkhı'l-Ekber: 404.]

Allâme İbn Hacer rahîmehullâh, şöyle demiştir: "Kim küfür kelimesini telaffuz ederse, onun küfür olduğunu itikat etmese bile kâfir olur. Birisi ona (râzî olduğu için) gülse veya yaptığını hoş görse ya da buna rızâ gösterse, o da kâfir olur." [el-İlam bi Kavati'i'l-İslam: 40.]

Buna göre, küfürden râzî olmak küfürdür. Bu küfrün inanış yahut söz, amel yahut yazı, oyun yahut şaka yoluyla olması arasında fark yoktur. Her kim küfür olduğu sâbit olan bir şeyden hoşnut olursa, onu onaylarsa, emrederse yahut benimserse yani küfür olan şeye karşı inkârın zıddı olacak bir şekilde muamele ederse, küfürden râzî olmuş olur. Misâlen bir mecliste açık olarak Allâh'u Teâlâ'nın âyetleri inkâr ediliyor, haramları helâl, helâlleri de haram kılınıyor, İslâm'ın simgeleri alaya alınıyor ve Müslümanlara dînlerinden dolayı hakaret ediliyor ise o meclis küfür meclisidir. Böyle bir mecliste kâfirlere karşı güç nispetinde muhalefet etmeden durmak, caiz değildir. Zîrâ küfre rızâ küfürdür. İfâde edildiği üzere küfür olan inanışlardan, sözlerden ve fillerden râzî olmak kişiyi dînden çıkararak büyük küfürdür. Allâh bizleri korusun böyle herhangi bir amelin sâhibi kâfir olur. Bunları yaparken "ben küfrü kabullenmedim, küfür olduğunu biliyorum" gibi geçersiz bir savunma ve niyet içerisinde bulunmak sâhibini kâfir olmaktan kurtarmaz. Tevbe edip tekrar dîne dönmediği sürece lâ ilâhe illallâh kelime-i tevhîd'i kendisine fayda vermez.

10. Kâfirleri tekfir etmemek veya onların küfründe şüphe etmek: Kişiyi îmânsız kılan şeylerin en önemlilerinden onuncusu, kâfirleri tekfir etmemek veya onların küfründe şüphe etmektir. Bu hükme Hristiyanları ve Yahûdileri, tâğûtları, tâğûtların destekçilerini, demokratları ve laikleri tekfir etmemek yahut bunların küfründe şüphe etmek öncelikli olarak dâhildir. Zîrâ bu kimselerin küfrü, nasların açık

olarak bildirdiği üzere sâbittir.

Kâfirleri tekfir etmemenin veya onların küfründe şüphe etmenin küfür olmasının illeti, küfür hükmünü bildiren şer'î nassları yalanlamak yahut bâtil bir şekilde te'vîl etmek... suretiyle kabul etmemektir. Zîrâ nassların küfür olarak bildirdiklerine küfür dememek, kâfir olarak hükmettiklerini kâfir bilmemek, küfrü ve kâfirliği bildiren nassları kabul etmemek demektir. Allâh Subhânehu ve Teâlâ, şöyle buyurmaktadır:

“Bizim âyetlerimizi ancak kâfirler inkâr ederler.” (Ankebût: 29/47)

“Allâh'a karşı yalan uyduran veya kendisine geldiğinde hakkı yalanlayandan daha zâlim kim olabilir? Cehennemde kâfirler için kalacak yer mi yok?” (Ankebût: 29/68)

Bu sebeble Kur'ân veya Sünnet'in açık ve kesin olarak kâfir olduğunu belirttiği bir kişiyi tekfir etmeyen kimse, Kur'ân ve Sünnet'i yalanlamış olacağından, icmâ ile kâfir olur. Nitekim Kâdî İyâd rahîmehullâh şöyle demiştir: “Kâdî Ebû Bekir şöyle der: Bu konuda (kâfirleri tekfir konusunda) kim duraksarsa, nassı ve teklifi yalanlamış veya ondan şüphelenmiş olur. Onları yalanlamak ve onlardan şüphe etmek ise ancak kâfirin yapacağı bir iştir.” [Kâdî İyâd, eş-Şifa: 2/280-281.]

Şeyh Velid bin Raşid es-Sueydân ise şöyle demiştir: “Âlimler kâfir ve müşrikleri tekfir etmeyen, onların küfründen şüphe eden veya onların yollarını doğrulayan kimselerin kâfir olacakları hususunda icmâ etmişlerdir.” [el-İcmau'l-Akdî, sf. 54. 374. madde.]

Ehl-i Sünnet âlimlerinin bu konu da belirlediği kaideler şöyledir:

“Her kim, kâfirleri tekfir etmez ve onların küfürlerinde şüphe ederse, kâfir olur.”

“Her kim, müşrikleri tekfir etmez ve onların küfürlerinde şüphe ederse veya onların yolunun da doğru olduğunu kabul ederse, kâfir olur.” [ed-Dureru's-Seniyye: 1/91; 2/361]

İmâm Beyhakî rahîmehullâh şöyle demiştir: “Seleme bin Şebib'ten şu sözü nakletmiştir: Kâfirin kâfir olduğunu söylemeyen, kâfir olur.” [İbn Hacer, Tehzîbu'l-Tehzîb: 2/303.]

Kâdî İyâd rahîmehullâh şöyle demiştir: “İslâm'dan başka bir dîne mensûb olanları tekfir etmeyenleri, onların tekfiri hakkında duraksayanları, bundan şüphe duyanları veya onların yollarının doğru olduğunu söyleyenleri tekfir ederiz. Daha sonra İslâm'ı izhar edip, ona îmân edip ve onun dışındaki her mezhebin batıl olduğuna îmân ettikten sonra yeniden buna aykırı şeyler izhar ederse yine kâfir olur...[Kâdî İyâd, eş-Şifa: 2/286.]

Ğazali de 'et-Tefrika' isimli kitâbında buna yakın bir yol izlemiştir. Hristiyanları, Yahûdileri, Müslümanların dîninden olmayan herkesi tekfir etmeyen veya tekfir etmede duraksayan ve şüphe eden kişileri tekfir etmeyenlerin kâfir olduğu icmâ ile sâbit olup bu sözleri söyleyenler de kâfirdirler. Kâdî Ebû Bekir şöyle demiştir: Çünkü nasslar ve icmâ bunların kâfir olduğunu bildirmektedir. Bu konuda kim duraksarsa, nassı ve teklifi yalanlamış veya ondan şüphelenmiş olur. Onları yalanlamak ve onlardan şüphe etmek ise ancak kâfirin yapacağı bir iştir.” [Kâdî İyâd, eş-Şifa: 2/280-281.]

Şeyh Abdullâh bin Muhammed rahîmehullâh şöyle demiştir: “Her kim ‘şehadet kelimesini söyledikten ettikten sonra artık ona hiçbir şey zarar vermez’ derse veya ‘şehadeteini getirip namaz kılan oruç tutan bir kimsenin, Allâh'tan başkasına ibâdet etse bile tekfir edilmesi caiz değildir’ derse bu kimse kâfirdir. Böyle birisinin küfründe şüphe eden dahi kâfirdir. Çünkü -daha önce de belirttiğimiz gibi- bu kimse bu sözüyle Allâh'u Teâlâ'yı, Rasûlü'nü ve Müslümanların icmâsını yalanlamış olur.” [ed-Dureru's-Seniyye: 10/250.]

İfâde edildiği üzere küfrü açık olan kâfırları tekfîr etmemek veya onların küfründe şüphe etmek kişiyi dînden çıkararak büyük küfürdür. Allâh bizleri korusun böyle herhangi bir amelin sâhibi kâfir olur. Bunu yaparken “tekfîr safları bölmektir yahut tekfîrin faydası ne?” gibi geçersiz söylemler içerisinde bulunmak, sâhibini kâfir olmaktan kurtarmaz. Tevbe edip tekrar dîne dönmediği sürece lâ ilâhe illallâh kelime-i tevhîd’i kendisine fayda vermez.

Hâtîme:İfâde olunduğu üzere Ehl-i Sünnete göre, Müslüman bir kimse îmânını bozan ve onu geçersiz kılan yukarıdaki gibi şey işlediğinde İslâm Dîni’nden çıkar. İşlenen şeyin itikâdî, sözlü ve filî olması arasında hiçbir fark yoktur.

Ancak burada dikkat edilmesi gerekli olan çok önemli bir husus vardır. Bu husus: Kendisinden küfrü gerektiren şey hâsıl olan Müslüman bir kimsenin tekfîr edilmesi ancak gerekli olan şartların tamam olmasından, manîlerin ortadan kalkmasından sonra caiz olur.

Hamd, âlemlerin rabbi olan Allâh’a mahsustur. Salât ve selam yaratılmışların en hayırlısı Muhammed sallallâhu aleyhi ve sellem’in, âlinin ve ashabının üzerine olsun.

Yardım ve başarı, izzet ve şeref Allâh’tandır.

O, her şeyin en iyisini bilendir.

Muvahhid Kullara Selâm Olsun.

KAYNAK :

1435 h. / 2014 m.

Abdullâh Saîd el-Müderriis.